

Előfizetési árak:
egész évre 20 frt., félévre 10 frt.
negyedévre 5 frt.

Beigatás díj: 6 hasábos petitor
5 kr.; bélyegdíj minden beigatásért
30 kr.
A „nyiltér“-ben 4 hasábos petitor
20 kr.

AUTONOMIA

Az előfizetési pénzek
s a lap kezelését illető minden tár-
gyak a szerkesztőséghez (Lakatos
utca 1 sz. a. 1 emeleten) inté-
sendők

Bérmertetlen levelek
el nem fogadtatnak.

Table with 2 columns: Pénz, Ár. Lists various prices and exchange rates.

Kérjük azon igen tisztelt előfizetőket, kik még a múlt évről, vagy a most lefolyt évnegyedről hátralekban vannak, illetéküket szerkesztőségünknek megküldeni sziveskedjenek.

A szerkesztőség.

Pest, május 22.

Különös helyzetbe látjuk az események által sodortatni az elemi iskolák ügyét Buda-Pesten.

A protestans hitfelekezetek külön önálló elemi iskolákkal bírnak. Ezeket autonom jogaiknál fogva vezetik, főtartják, kezelik.

Az izraeliták felekezeti iskoláik minden polgári és politikai hatóság gyámságát nélkülözik. Sem anyagi segélyben nem részesülnek, sem beavatkozások által oktatási ügyük semmi oldalról sem zavartattik.

Autonomiájuk van a protestansoknak, autonomiájuk van már a görög nem egyesülteknek, autonomiát kaptak az izraeliták.

Mindezen felekezetek autonom jogait és előnyeiket gyakorolja, s élvezi iskoláikban is.

A városi hatóság kegyursága alatt álló minden más iskolák, mindekkorig katolikus iskolák voltak.

A kath. papság vitte azok vezetését, befolyásolta igazgatását, irányította az oktatást, részt vett a tanítók választásában.

A hitoktatók kath. papok voltak, s a városi pénztárból húzták megállapított rendes fizetésüket.

De ezen kath. iskolák száma oly kevés, hogy az iskolába járandó gyermekeknek már igen magasra szaporodott számát befogadni nem képes.

Mintegy háromezer gyermek maradt az elmúlt évben is iskolázatlan.

Tehát az iskoláépítések felállítására, a tanítók számanak szaporítására: szóval az iskolaköltségvetés emelése lett szükségessé.

E mellett az új iskolatorvény haladéktalan rendelkezéseket kíván, s a kormányilag kinevezett tanfelügyelők az oktatásügyi szervezet eldigi alakjának teljes átalakítását helyezik kilátásba.

Az 1868. XXXVIII. t. cz. 11-dik pontja, megdönti ugyan, hogy a hitfelekezetek, tartanak és állítanak föl népiskolákat, s a saját költségükön.

De ezen pontja az idézett törvénynek, inkább concessió, mint jog, vagy kötelező rendelet.

Míg ugyanezen XXXVIII. törv. cz. 25-dik pontja határozottan kijelenti, hogy a községi vagyonból és jövedelmekből a község összes tagjai által felekezeti különbség nélkül fentartott iskolák ezen túl felekezeti iskoláknak nem tekintendők.

Egybeállítás után e két törvényzikknek világos lesz, hogy míg a hitfelekezetek tagjai engedélyt nyerne a 11 §. szerint a saját költségükön iskolát tartathatni, nem mentenek föl a telér viselés alól ott, hol a 25. pont alkalmaztatván, a községi vagyonból és jövedelmekből közös költségen tartatnak fenn az iskolák.

Igy van Buda-Pesten is.

Az eddig kath. iskoláknak nevezett elemi tanintézetek a közös felekezeti városi patronatus költségein tartatnak fenn ezután is, mint ilyenek tehát nem ölthetik magukra a kath. felekezeti színezetet.

Bekövetkezvén pedig az 1868. XXXVIII. t. cz. alkalmazása, a katolikusok, mint felekezet arra látják szorítva épen a törvény szelleme által magokat, hogy eddigi iskoláikat elvesztik.

Elvesztik pedig azért, mivel nincs szervezett kath. autonómikus képviselő, mely a kath. lakosság jogait, érdekeit megvédeni tudná.

A hitoktatók, miután közössé válnak az iskolák, fizetésük és állásukat vesztik.

Mert ha természetesen is, de mégis nevéstéges azon nyilatkozata a városi hatóságnak, hogy a hitoktatókat fizesse a kath. felekezet.

Hol van ezen felekezet? Szervezte sehol; szétszórt egyes darabjaiban mint felekezet nem létezik.

Az lett volna és lenne még a legigazságosabb eljárás, ha Buda-Pest érdemes magistratusa bevárná az amagy is valószínűleg indult kath. autonómikus szervezkedést, és akkor rendezné az iskola ügyét, midőn már minden felekezet jogai és érdekei rendezve lesznek.

Az országházból.

A képviselőház ülése május 22-én.

Elnök: Somssich Pál, jegyzők: Mihályi Péter, Széll Kálmán.

A kormány részéről jelen voltak: Andrássy Gyula gr., Wenkheim Béla b., Mikó I. gr., Eötvös J. b. Bedekovich K., Horváth B., Gorove I. miniszterek.

Ülés kezdete u. e. 10 ó.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve felolvasatván, hitelesítettik.

Elnök bejelenti a beérkezett irományokat.

Rónay Lajos benyújtja Torontálmegye n.-sz.-miskolci kerülete választóinak kérvényét, melyben sürgősen új összeírás e rendelkezést kéri.

A kérvényi bizottsághoz fog utasítani sürgős tárgyalás végett.

Zsedényi Ede Pestmegye választóinak felkérésére 3000 választó által aláírt kérvényt nyújt be, melyben panaszkodnak, hogy a megyei központi választási bizottság az összeírásnál nem járt el az 1848 ki választási törvény rendelkezése szerint, mert több mint 1000-1500 választóképes polgárt zárt a választásból, míg ismét másokat, több mint ezeret beirtak a választási listákból, kik nem bírnak az 1848. V. tcz. 46. §. által követt képesítésekkel. Kéri a házat, hogy utasítsa a belügyminiszteriumot, hogy Pestmegyében új, igazságos összeírást elrendeljen.

A kérvényi bizottsághoz utasítottik.

Olvasztatik az I. bíráló bizottság jelentése, mely szerint Rimanóczy Ferenc kassai képviselő és Kemény János esztergom-dorog kerületi képviselő igazoltatik.

Olvasztatik a bíráló bizottság jelentése, mely szerint a bizottság Miletics Szvetozár képviselő ellen elrendeli a vizsgálatot s Filippovics Simon képviselőt a vizsgálat megételére kiküldi.

A kiküldött képviselő esküt tesz.

Olvasztatik a VI. bíráló bizottság jelentése, mely szerint a bizottság Zlinsky Gy. pest-keczel kerületi képviselőt véglegesen igazolta.

Olvasztatik a IX. bíráló bizottság jelentése. A bizottság Eöry Sándor győr-téti kerületi képviselőt véglegesen igazolta.

Következik a felirati vita folytatása.

A szónokok sorát megnyitja: Simonyi Lajos báró: T. ház! Sok, számos és sürgős teendőnk között nem tartom ugyan czélszerűnek a választási vitának a végtelenségig törtendő kiterjesztését, de azok véleményét sem osztom, a kik ezen tanácskozmányban csak meddő vitát látnak, mely semmi eredményre sem vezet. Igaz, hogy ez által törvények nem alkotottanak, de valamint a kormány a trónbeszédben kijelöli az utat, melyen haladni akar, úgy az országgyűlés többsége a választási vitában megmutatja azon irányt, melyen halad, az e feletti vitatkozásban pedig az országgyűlést képező minden párt kimondja azon elveket, melyeket vall, és azért minden alk. tmányos országban a választási vitát folytatott parlamentáris vitatkozások nagy fontossággal bírnak, és nagy figyelemben részesülnek.

A szónok levő tárgyra áttérve, mindenekelőtt kijelentem, hogy Debreczen város t. képviselője által benyújtott felirati javaslatra fogok szavazni, mert abban ki van fejezve azon meggyőződésem, hogy a jelenlegi községi állapotot nem tartom sem kielégítőnek hazánk önállása s függetlensége tekintetében, sem a nemzet anyagi és szellemi fejlődésének emelésére eléggé biztosnak.

Szónok előadja, hogy a községi alap csakugyan egyik tényező a nemzet életében, míg a másik főbiztosító a nemzet fejlődési életereje. Fölötte nehéz, ugymond, azon nemzetnek helyzete, melyre saját kormányán kívül delegatók és közös miniszterium befolyást gyakorolnak, melynek nincs önálló pénz- és hadügye s így önálló kormánya sem lehet. De a községi alapnak e hiányai nem fogják gátolni az ellenzékét abban, hogy belreformok terére lépjen Bezonyítottá ezt a vallás egyenlőség a hűbéri viszony maradványainak megszüntetése tárgyában folytatott tanácskozásokban. Bátran meri állítani, hogy az ellenzék ezután sem fog a passivitas most már terméketlen terén megállani, de úgy hiszi, hogy együttműködés a reformok terén csak akkor remélhető, ha a többség és kormány demokratikus irányban fog eljárni és követni fogja azon elveket, melyek a 48-ki törvényekben találnak kifejezést. Nézete szerint szükséges, hogy a belreformok eszközésében azon sorrend megtartassék, mely megőv egyrészt az elhamarkodástól, — másrészt biztosítja a gyors haladást, — azért első helyre teszi a törvényhatóságok rendezésének kérdését. — Senki sem akarhatja — ugymond — hogy törvényhatóságaink egyes kis országok foederatiója legyen, mert nem akarhatja senki, hogy a magyar felelős kormány a törvények végrehajtására a nélkülözhetlen kellekekkel ne bírjon, és a köztét elő ne mozdítsa.

Hogy ezt eddig nem tehetette, annak oka nem a megyei rendszer, hanem a hiányos községi alap volt. — Szükséges azonkívül az igazságszolgáltatás újból rendezése.

Azt mondják, hogy a török igazságszolgáltatás a legrosszabb a világon, de utána — ugymond — mindjárt a miénk következik. Nemkülönböztetve égető szükség a választási törvény átalakítása.

A mult választások alkalmával tapasztalt visszaéléseket, úgy hiszi, meg fogja szüntetni a választók által eljuttatott bizottságok behozatala, és a titkos szavazás. Az igazolási eljárásnál működő bíróságokat jelenlegi szervezőkben nem tartja tovább fenntarthatóknak, és a verificatók csak azon esetben fognak az ország bizalmával találkozni, ha nem lesz irányadó a pertérdek, (Helyeslés a baloldalon), és ha nem fog megtörténni az, hogy két bíróság ugyanazon esetben ellentétesen ítél. A sajtótörvények rendezése alatt nem értheti a sajtószabadság korlátozását, hanem inkább kiterjesztését, mert azt hiszi, hogy a sajtónak legilletékesebb bírja a közvéleményt.

Nem különben szükséges a hűbéri viszony maradványainak és az adóügynek rendezése. A mi az egyenjogúságot a nemzetiségek irányában illeti, úgy hiszi, hogy csak a honfirtásainktól függ, hogy a jogegyenlőséget élvezzék és tovább fejlesszék, mert meg van győződve, hogy alkotmányos országban csak az lehet politikai tényező, a ki sem passiv, sem exclusiv politikát nem üz, (Élénk helyeslés a baloldalon).

A mi a kereskedelmi és ipartörvényeket illeti, — szükséges, hogy oly törvény alkottassék, mely az anyagi jólétet annyira emelje kereskedő és iparos osztályt szép hivatasában elősegítse.

Mint hogy a Tisza Kálmán által benyújtott felirati javaslatban ki van jelölve azon irány, a melyen nézete szerint egyedül haladhatunk, hogy mind az állam, mind az egyes honpolgárok biztonsága és jóléte eléréssék, a javaslatot a t. ház becses pártfogásába ajánlja. (Élénk éljensés a baloldalon.)

Zichy Nándor gr.: Szónok először is kinyilatkoztatja, hogy a bizottság által benyújtott javaslatról járul szavazatával. Azután kéri, mi célja és mi lényege a feliratnak. A felirat nem egyéb mint felelet a kormány azon nyilatkozatára, mely kijelöli a törvényhozás teendőit és némileg irányt ad ezeknek. Annak jogosultságát, hogy a feliratok tágabb körrel foglalkozzanak, abban találja szónok, hogy jelenleg még nem jutottunk teljesen normalis helyzetbe. A bizottság által előterjesztett javaslat két különböző elvet foglal magában; mert egy részről szárazon tudomásul veszi, mily javaslatokat szándékozik a kormány törvényhozás elé terjeszteni, másrésztől bővebben bevonta a javaslat Dalmátország és a határvidék kérdését a feliratba. Nem osztja azon nézetet, hogy Dalmátia jelen állása szegényfolt reánk nézve, mert a multnak sajnos következménye és azért nem azt ohajtja hangsúlyoztatni, hogy ez szegényfolt Magyarország becsületére nézve, hanem megállapíttatni kívánja, hogy mi lenne a visszas állapot orvoslására a legjobb mód. Ezért szökléliegítőnek találja azt, mit a felirat a határvidékre és Dalmátországra vonatkozólag mond, jóléhet az indokolást nem pátolja. A többi feliratok különösen két irányban térnek el. Az egyik, hogy a községi kérdést ismét a tárgyalás körébe vonják, a másik, hogy a reformkérdéseket tüzetesen tárgyalják. A mi az elsőt illeti, állítja, hogy Magyarország mindig önálló, független ország volt. Hogy ezen államjog micsoda mérvben, minő alakban érvényesítették, az a viszonyoktól függött, Magyarország államjogi helyzete még nem törtélelesen kiérdemes többé ezért hangsúlyozza a trónbeszéd a független volt némely kérdések megoldását.

A pénzügy, hadügy, külügy s delegatók kérdései támadtatnak meg leginkább. Bármiként oldatnának is meg ezek, berendezéskre szónok nézete szerint alig lehetnének lényeges befolyással. Szónok ezután szól a külön hadügy, pénzügy és külügyről. A delegatóban pedig oly gépezetet lát, mely szárazon kezeli a szükséges összefüggésből eredő ügyeket. Elismeri, hogy Magyarország községi helyzete még nem kielégítően kielégítő, de ez csak azért van, mert még nem csatlakoztak hozzá teljes megnyugással minden oldalról; hogy pedig kielégítővé váljék, épen attól van feltételezve, hogy az alapokat meg ne ingassuk. Ez okból nem helyesli a községi kérdés tárgyalását a feliratban. A mi a belreformok tüzetes felemlítését illeti, szökléliegítő, hogy terjedelmes felelet által aligha jérnénk célt; de mindenesetre szükségesnek tartaná szónok, hogy a ház szólítsa fel a miniszteriumot a reformkérdések előterjesztésére, hogy az azokban követendő elvek a tárgyalási sorozat megállapíttathatnék. A mi hagyományos intézményeink eltörlését illeti, azt hiszi, hogy ezek nemcsak megférnek nemzetünk s népünk szellemével, de azzal össze is forrtak és ha ezeket meg akarjuk szüntetni, mindenesetre csak azért tesszük, hogy az egész nép megnyugását lelje. Ujlag a bizottság felirati javaslatát ajánlja elfogadásra, bevégzi beszédét.

Tóth Kálmán: Nézete szerint épen úgy tévednek azok, kik állítják, hogy a kiegyezés által semmit sem nyertünk, mint a ki azt állította, hogy mindent megnyertünk. (Ezt senki sem mondja.) Nem áll, hogy a községi vita akadályozza a reformot, mert akadályt képezett volna-e a községi vita, hogy például az iparkamráknak szabadabb működési ter engedtesék, hogy a hírlapbélyeg megzúnttassék, hogy a szentszékek eltörlésének. Nézete szerint nem, s azért a községi kérdések tárgyalását az ellenzék feliratában nem tekintsi hibának. Szónok ezután áttér a belreformokra. Tüzetesen megbányja a sajtótörvényeket s a hírlapbélyeg, mely a nép szellemi fejlődését akadályozza és végül hozzájárul a Tisza K. által benyújtott felirati javaslatához.

Horváth Döme: A sok felirati javaslatból s azok szerkesztéséből itélve, azt lehetne az idegennek követhetniti, hogy mi már annyira haladtunk a reformok terén, hogy nálunk már nem is ez az első kérdés, pedig a baloldal is első sorba helyezi a községi kérdést és csak aztán szól a reformokról. Szónok azt állítja, hogy a kiegyezés által sem föltötte boldogok nem vagyunk, de szerencsétlenek sem. Azt mindenki belátja, hogy helyzetünk mind anyagi, mind szellemi tekintetben sokkal jobb, mint akár két év előtt volt. A bizottság javaslatát fogadja el, mert az a választási felirat követelményeinek legjobban megfelel, mert a feliratnak nem feladata a részletezés, hanem a készség és hajlandóság kijelentése és a reform szükségének beismerése.

Az ellenzék feliratai nem is választási feliratok, hanem csak ügyes és tapintatos pártprogramok. Ez állítást bizonyítja azon körülmény, hogy a reform kérdéseket letezik. — Ő maga sem szerelmes a községi törvényekbe, és szeretne hazánkban nagyobb befolyást és önállóságot biztosítani, de nem akarja a lehető legtöbb bizonyosat a bizonytalanért feláldozni.

Különböztetés szónok azt hiszi, hogy ha a községi alap megváltoztatásának sürgetése meg is maradna a javaslatban, eredménye alig lenne. Szónok emlékeztet az 1790 előtti országgyűléseken oly hosszas vitákat előidézett jogsérelmekre. Mire valók voltak ezek? Lassankint elveszték a nemzet előtt érdeküket, a kormány közönyös lett irányukban, feledékenységbe mentek s utóljára a lomtárba kerültek.

Igy járunk mi is, ha országgyűléseink országgyűlésekre sürgetjük a községi alap megváltoztatását. Szökléliegítő nem ohajtja, de ha a nemzet az idők folytán csakugyan szükségét látja ennek, hiszi, hogy a fejedelm s az örökös tartományok készséggel meg fognak egyezni. — Szökléliegítő azon ohaját fejezve ki, hogy a reformok mielőbb valósalást nyerne, befejezi beszédét.

Vukovich Sebő: Először is Horváth Döme azon állítása ellen fordul, mintha a jogi sérelmek tárgyalása a régi országgyűléseken hiába való lett volna s csak arra szolgált, hogy a nevezett sérelmek hosszas vitatás után a lomtárba kerültek. A történelem tanuskodik arról, hogy az ifjúság e jogszérelmi vitákból merít alkotmányos érzületet s hazafias lelkesedést. A mi a bizottság által kidolgozott felirati javaslat szellemét illeti, szónok sajnálattal vette észre, hogy ott hagyományos intézményeink iránt mily ellenszenv van kifejezve, a mennyiben nevezett javaslat különös hangsúlyt fektet azon ősi intézményeink eltörlésének szükségére, melyek a berendezés és belreformok útját állanak. Ilyeneket ő nem ismer. A megéék, mert nyilván érzetnek ezen ősi intézmények alatt, mint az 1848 i törvény is nevezi őket, alkotmányos szabadságunk védőbástyái. Nézete szerint minden év elején trónbeszédrel meg kellene nyitni az országgyűlést, mert ennek czélszerűségét nem látja be szónok, hogy a kormány három egész évre kitűzi a teendőket, mert ki tudja, mi történhetik két vagy három év után. Sanálja, hogy a felirati javaslatban a választási törvény reformja kérdésben indokol az is felhozott, hogy az új választási törvénynek meg kellend szüntetnie a pártszennyedélyt is. Nézete szerint a pártszennyedély csak a választók érzelmeinek nyilvánulási levén, ez nem hiba, mert nincs szomorubb, mintha a választók a legszebb polgárjog gyakorlata irányában közönyösek. A reformkérdések között kitűnően a sajtótörvény reformja veszi igénybe figyelmét. Ohajtása volna, hogy a sajtótörvény egy reformáltatnék, hogy a sajtóvétségek is a közönséges törvény szerinti büntetettének meg. Szökléliegítő a codificationnak nem nagy barátja, mert a tapasztalás mutatja, hogy a code-kek mindig despoták parancsára készültek.

A gyülekezési jog vétessek ki a kormány felügyelete alól. — Szökléliegítő a szökléliegítő tartozások megváltásáról szól, melynek megemléstét nem helyesli.

A tanítás szabadságát szónok hanguljoltatni kívánja és pedig úgy, hogy a fenahatóságnak ne biztosíttassék az iskolába nagy befolyás. A Horváth-Tótorzásokkal kötött egyezményt említve meg, azt hiszi, hogy mivel Magyarország ugyis az engedmények legszélesebb határáig ment, Horvátország a fumei ügyben mutathatna na: jobb előzékenységet.

Szónok nem helyesli, hogy a feliratot készítő bizottságha csupán csak jobboldaliak választottak s az eljárást nemcsak antiparlamentárisnak, hanem alkotmányellenesnek tartja. Ha már említett akart tenni a bizottság javaslatában arról, hogy a ház többsége meg van elégedve a kiegyezéssel, az öszinteség megkívánja volna, hogy megemlétsék, miszerint az országnak egy jelentékeny része nincsen azzal megeledeve. Feltéve magának a kérdést, hogy mely javaslatra szavazzon, —

sajnálattal fejezi ki a fölött, hogy az ellenzéki felirati javaslatok közül v a l a s z t a n i kényeztetni, mert ő ohajtotta volna, hogy a baloldali töredékei egyesülve, tekintélyes tömegben egy javaslatban adtak volna nézetüknek kifejezést. Mivel azonban a dolog így van, Tisza Kálmán javaslatához járul szavazatával. Különösen a delegatio elterelésének szükségét hangsúlyozza, mert nézete szerint ez a főindok, a mi a pártokat elválasztja. Nézetét szerint a delegatio mellett szólni annyit, mint az országgyűlés ellen szólani. Még a külön magyar hadsereget sem tartotta volna szükségesnek hangsúlyozni a javaslatban, mert hisz tényleg vannak magyar ezredeink, és így magyar seregünk, feltéve, hogy ezredeinket nem fosztják meg ezen jellegűktől a beléjük öntött szellem által.

A delegatio megfosztja törvényhozást, a nemzet két legfenségebb jogától: és önállóságának legerősebb biztosítékaitól: az adómenynység meghatározásától a külügyekre való befolyástól. A káros, rossz törvény megváltoztatását sürgetni kötelesség, mihelyt rossz sága bebizonyul. Ilyennek bizonyult a delegatio, azért megváltoztatását sürgetni kell. Kérdést intéz ezután a házhöz, érdemes-e a delegatio intézménye arra, hogy kettő szakítsa a nemzet testét.

Szólok nem ismeri el, hogy a delegatio a kiegyezkedés alapja volna; ennek alapja a lajtántulni tartományok igényeinek kiellégítése és alkotmányunk visszaállítása. Elismeri, hogy a statusadósság egy részének elvállalása reánk nézve becsületbeli kötelesség volt s így ez is mintegy alapját képezi a kiegyezésnek. A nemzet minden lehető megtett. Kitérte az 1843-i törvényekből mindazt, a mi a fejedelmre nézve obnoxius lehetett; felfüggesztette a nádorválasztásról szóló törvényt és eltörölte a nemzetiségi törvényt, szabadságunkat biztosított; ezt tetéztük azzal, hogy elvállaltuk az államadósság egy részét is.

A delegatio által lealacsonyítottunk a törvényhozótestület tekintélyét. Mi a delegatio? Legalizálása azon csorbításnak, mint idegenek ejtenek a nemzet jogain. — Szólok ez okokból Tisza javaslatát ajánlja elfogadásra.

S a m a s s a József: A felirati vita dönti el a miniszterium sorsát és kényszeríti a viszályra, ha a többség elégtelenségét fejezi ki. Minden komoly közdelem a szabadsághoz vezet, de a túlélnék szellemi magalom időtlen kapkodással járhat. Minden huladásnak mellőzhetlen feltétele a jelennek felismerése. Ezt ezleazza a mai vita is. Szólok kiválólag a kiegyezés mellett szól.

A kiegyezés, melyet egész Európa örömmel üdvözölt, nem lehet lealacsonyított reánk nézve; de megelégedéssel fogadta a magyar nemzet is a kiegyezést s e megelégedésének az utolsó választások által adta fényes bizonyítékát. Figyelmezteti az ellenzékét a minden ellenzék hibájára: hogy t. i. élénk érzelmei tulságig ragadják. Szólok ezután azon kérdést taglalja, mennyiben áll azon vád, hogy a kiegyezés miatt az ország önállósága, függetlensége és a népsouverainitás minden attributumai veszendőben vannak és e célból párbuzamot von a 48 előtti, a 48-as és a jelenlegi állapot közt; minthogy — ugymond — az önállóság legbiztosabb criteriuma azon befolyás, melyet saját sorsunkra gyakorlunk; ez 48 előtt még csekély volt, a hadügyre nézve majdnem semmi és 48-ban is csak a rendszeresítés irányát jelöltetett ki. Jelenleg a hadsereg a paritas alapján — a honvédség kizárólag magyar; a külügyek Magyarország nevében is vezetettek; pénzügyeinket külön miniszterünk kezeli. Azzal végzi beszédét, hogy egész Európa előtt közzé kell tenni a külügyek Magyarország nevében az alig kötött kétoldalú szerződést.

Csernátony Lajos. Örül, hogy megmutatja a jobboldalnak, hogy ő is kedvére tesz valamit, t. i. hogy rövid lesz. Ezt hangoztatják mindig a jobboldalról, mondja szólok, és mégis ők beszélnek leg hosszabban. Ő is hozzájárul a Vukovich által kifejezett rosszalláshoz a felett, hogy a jobboldal eltérve minden parlamentarizmus szokástól, a felirati bizottságba csupán csak jobboldaliakat választott.

lasztott. Hogy járulhatna hozzá a baloldal, a bizottság által benyújtott javaslathoz, midőn abban minden nézetük s érzelmeik meg vannak tagadva. Ő is azt hiszi, hogy a közjogi kérdés fenmaradása nem akadályoztatja a reformkérdések elintézését. Szólok egyébiránt a jelen közjogi alap mellett csak attól fél, hogy a béke megzavartánék, mert ily esetben mostani kölcsönös védelmi kötelezettségünkön fogva kénytelenek vagyunk Ausztria mellett harcolni. Részesei vagyunk akarunk ellenére háborus politikájának, melyet hiába tagad a birodalmi kancellár. Ezért a közjogi körül aggályok felemelését a választásfeliratban indokoltaknak látja.

Pérezel Béla: Szabatos hosszabb beszédében melyet a jobboldal élénk helyesléssel kísér, a bizottsági javaslat mellett nyilatkozik. A választások kideríték — ugymond — hogy az ország sorsának javulását nem a közjogi vita mikénti megoldása, hanem a belrendezkedés, a reformok terén való erőyes előhaladástól várja. Örömmel látja, hogy a trónbeszéd szintegy mint a bizottsági javaslat megegyeznek a nemzet e közökhajtásával. Azon néhány pontra nézve, melyeket a trónbeszéd nem említ fel, nem lehet ama véleményem, melyet a balközép és felsőbal javaslatok kifejeznek. Nem oszthatja nevezetesen az aggodalmakat az állam és egyház közötti kérdés meg nem említése tárgyában. Bár itt is kétségkívül sok a rendezni való, ha végig tekint az országban, azt látja, hogy itt vallásért senkit sem üldöznek. (Zaj a baloldalon. Felkiáltások: Igen is üldöznek!) Az egyes hitfelekezetek békében élnek egymással s a közvélemény, mennyire ő tapasztalható, sok egyéb kérdést előbb kíván megoldatni, — (Ohó!) semmint az állam és az egyház közötti kérdést. — Ott van a megye, a bírósági rendezés stb. Összefoglalva mindezt, miután nézetei s felfogásának a bizottsági javaslat legjobban megfelel, erre adja szavazatát.

Szilágyi Virgil. A trónbeszéd célja előirányozni a törvényhozás teendőit s kifejezni a kormány célzatait a függő kérdésekre nézve; a felirat pedig, kell, hogy hi kinyomata legyen a nemzet érzelmeinek. A bizottság által benyújtott javaslat pedig nem fejezi ki a nemzet érzelmeit; mert ha nem is ütöttek ki az utolsó választások a szerint, ő mégis állítani meri, hogy a nemzet nagy többsége az utolsó választásoknál a jelen közjogi alap ellen nyilatkozott és hogy nagyobb erélyt nem fejtett ki a kormány befolyásával szemben, ez onnan van, mert nem tartják a változtatást már most lehetségesnek. Meggyőződése szerint a közökhajti intézmények nálunk nem fognak gyökeret verhetni. Általában azt hiszi, hogy a közjogi kérdés felemelése Tisza Kálmán javaslatában helyén van. E javaslat elfogadása mellett fog szavazni.

Az idő nagyon előhaladván, elsőnk a vita folytatását hétéfőre halasztja s az ülést 1/3 órakor elosztatja. Hétfőn d. e. 10 ó. ülés.

LEVELEZÉS.

Kassa május 21.

A kath. országos autonomia előkészítő gyűlésbe Kassa egyházmegye részéről választandó világi tagokra nézve a sajtó útján már többoldali ajánlatok tétettek ki. Az érintkezés e neme ellen kifogást nem teszek, ép oly szükségesnek mint észszerűnek tartván, hogy a megbízható férfiak nevei az alkalomból felelevenítessenek.

Nem lehet azonban megnyugodnom több ajánlatnál, melyek jobbra egyes vidékek férfaira szorítokván, ezáltal a teljességgel megem tülhető particularizmus vádját vonják magokra.

Sáros és Zemplén megyékből bőven recommendálják a követeket, megelégedvén azzal, ha itt ott egy abanji nevet odavetél megemlitenek, mely részint kevésbé populáris volta, részint ismeretlen hangzása miatt visszahagra nehezen találánd.

Leginkább meg kellett ütöködnöm, azon viszásságon, hogy az egyházmegye központjára eddigelé egyáltalán senki sem reflectált, mintha Kassa sz. kir. városának

Testi, — mert ugy lent, valamint amott fönt
Élni fog lelked szereteteid közt,
S szellemed leng át üdítőleg itten —
Hű sziveinken.

Oh de fájdalmas mireánk halálot!
A tavasz kelts nem tipor el virágot!
Ifju éltednek te le letta május
Ü — a virágdus!

A nemes, szép s jó virított szivedben,
Ember embernek, nem is él hibében,
Mint rokon hévvel s igazán szeretve —
Lelkesülél le.

Nem kerestél itt kicsinyes jutalmat...
Izleled mérgét panaszos falatnak..
S fölshajlál szent bizodalmu hitben:
„Él a nagy Isten!”

Ó, ki a jóknak jutalom-díjat nyújt,
Szellemedről már levéve a poszlyt;
Lelked ellebbent oda, boi reája —
Vár koronája.

Lankadott tested kebelén a földnek
Ugy pihenjen, mint a nyáolbégyermek,
Mig nagy éjétd majd a világok atyja —
Ujra virasztja.

Zord kajánság itt ne zavard meg álmat!..
Szívbe s oltáron ne feledd barátság!
Szóm eláll... Isten veled, édes Endre,
Isten örökre!!

14000 kath. lakosa közt nem találtának ember, ki a dioecesisben sporadicé elszórt katolikus jelességek mellett méltó helyet elfoglalhatna!

Hogy a kassai egyházmegyének contingenséhez kassa sz. kir. város egy taggal járuljon, azt ezen város katolikusainak numericus és értelmiségi túlyomósulya egyiránt kívánatosá teszik.

Az eddigi combinatiókat oda kívánom tehát módosztatni, vagy inkább rectificáltatni, hogy városunk kitűnő lakosa Szent-Lélek Gyula kir. alapítványi ügyész ur, kinek sokoldalú jeles képzettsége, parlamentarizmus készültsege, kipróbált katolikus érzülete, s főleg lankadhatlan ügyeszerete, minden kétségen feltűll állnak — a választók kiváló figyelmébe ajánlatssek. X.

Külföldi események.

A választások alkalmából Párisban előfordult zavargások, mint látszik, a megyékben is visszahagra találnak. Nimesben mult héten 2-300 emberből álló csapat minden irányban bejárta a várost a marseillaise énekelve, aztán a rendőrségi hivatal elé vonult s kényszeríté az ottani őrséget fegyverét használni, mire a tömeg ellentállás nélkül szétszórtott. Limoux kerületben (Aude departement) összeütközés keletkezett Perreire és Giraud választói között, az utóbbiak egyike megbántatván kézzurással választott, két egyén megsebesült. Megjegyzendő egyébiránt, hogy ezen zavargásoknak nincs semmi politikai jelentőségük, mert csak véletlen körülmények által idéztettek elő, miért is a párisi rendőrség intézkedései általánosan rosszaltnak. Bancel, kiről állítják, hogy Valenciében fetegek szik, f. hó 20-án visszatért Párisba s megújította a harczot Ollivier ellen. Ez utóbbi érzületökona, Bethmont, ki a Charante inferieure megyében lép fel, az alábbi jellemző programot tette közzé: „Semmi forradalom! semmi hivatalos jelöltek! Béke, oktatás takarékoság, a hadsereg kevéstítése, az adó s a nagy fizetések leszállítása és a törvényhozó testület függetlensége. (Alatta nagy betűkkel!) A rend és szabadság a császárra!”

A „Patrie” szerint a f. hó 12-é óta előfordult rendezavarások tolytán Párisban eddig 140 egyén fogatott el. 132-en a törvényszék elé állították a többi visszanyerte szabadságát. A fogságban maradtok közül 62 még nem töltötte be a huszadik évet, 23 már előbb volt bűntette.

Mint a „Mem. Dipl.” írja, az udvar, mihelyt a választási eredmény tudva lesz, Fontaineblauba költözik s ott m. rad a kamarai ülészek bekerekasztéseig, mely június közepén nyílik meg és egyedül csak a választásoknak megvizsgálásával foglalkozand, — teljárt rövid lesz.

A „Gaulois” szerint III. Napoleon minden nap hosszasan dolgozik Castelneau tábornokkal, ki osztatlan bizalmának örvend. Ezen körülmény, valamint a keleti váraknak élénk szerekkel ellátása, ismét harezias híreket adott alkalmat.

A suez csatorna ünnepe s megújítása october 1-je helyett october 6-ára tűzetett ki Eugeni a császár iránti tekintetből, ki, hogy october 1-jére érkezék Suezbe, az aequinoctium alatt kényserülne tengerre szállni, midőn a földközi tengeren rendesen nagy viharok dühöngnek.

A Menorial diplomatique utolag demontrozta a német lapok azon állítását, vintha Benedetti politikai okból utazott volna Párisba, és megerősíti, hogy a császár öt grófi rangra emelte. Benedetti, mint mondják, Malaret-et fogja helyettesíteni Florenzben.

Conzales Bravo, továbbá Cheste és Calonge spanyol tábornokok a francia fővárosba érkeztek.

A „Patrie” tagadja, hogy a madagascari királyné a keresztény hitre tért s egy hittérítő által megkereszteltetett volna.

A királyné — mondja a lap — igen nyájasnak mutatkozik a keresztények s névszerint a francia missionariusok irányában, kikre a többi közt fia, a trónörökös neveltetését is bízta, de a kereszténységre áttéréről szó sem lehet, mert ily lépés, a havas-ok közt uralkodó előítéletek miatt a legkomolyabb következményeket vonhatná maga után.

Egy londoni távirat szerint, Peckingben egy magas chinai államhivatalnok arezon ütötte a francia követet, a mi természetesen casus belli volna. — Párisban egyébiránt e hír még nem erősített meg.

Mint Florenzben írják, elhatározott dolog, hogy az olasz trónörökös, ha neje, Margit hercegnő egészségi állapota megengedi, a nyár folyamában Bécsbe jön a császári udvar meglátogatására. — Midőn Kübeck b. osztrák követ az arany gyapjas reudet számára meghozta, Humbert koronaherceg óhajátását fejezte ki Ferenc József császár ő Felsőének személyesen köszönetet mondani a kitüntetésért, ezt a császári udvar részéről formazerinti meghívás követte a herceg és nejehez, még pedig oly szivélyes modorban, hogy a herceg megígérte, miszerint már a legközelebbi hónapokban Bécsbe jön, s nejét is magával hozza, ha ennek egészségi állapota ezt megengedi. A bécsi utat csak előkészítő lépések tartják a két uralkodó későbbi személyes találkozására, mely mindkét részről élénken éhajtatik.

Az olasz királyhoz egyébiránt, mint hallani, újabb kitüntetéssel és rokonzeny-bizonnyítékkal fog megiszteltetni az ausztriai császárház részéről: Victor Emanuelt király egy morva gyalogezred Hübort koronaherceg pedig egy huszár ezred tulajdonosává fog kinevezeteni. Ezen kitüntetések elfogadását iránt a szokásos elvkérdések már megtétetvén, a legszivélyesebb

válaszra adtak alkalmat, úgy hogy az illető kinevezések közzététele már legközelebb várható.

Mily nagy becsét helyeznek az osztrák fővárosban az Olaszországgal benső viszonyra, a többi közt onnan is kiderül, hogy a bécsi olasz követéség első tanácsosa, Blanclovag, a szivélyes viszony helyreállítása körül szerzet érdemeiért, egy osztrák rend nagy keresztjével díszítettett. habár rendszeren még a nagyköveti tanácsosoknak is csak a közpékeresztet szokás adományozni. — A bajor választások nagyobb részt a „hazafiak” előnyére estek ki.

E nevet, tudvalevőleg azon párt viseli, mely Bajorország önállóságát írta zászlójára s ennél fogva mit sem akar tudni poroszításról, vagy porosz felsőbbeségről. — Szemben vele a baloldalspárt áll, mely Németország egyesítésére törekszik porosz hegemonia alatt, s e két párt közt, a miniszterialis középpárt foglal helyet. Az épp végbement választásoknál a „hazafiak” határozott többségben maradtak. A követek összáma 150; ezek közt van 72 a „hazafi” pártból, 58 baloldalspárti, 14 miniszterialis és 1 demokrata. Őt választás eredménye még nem tudatik.

A választások közvetlen eredménye valószínűleg a Hoheneloe-miniszterium lemondása leend. Ausztriára nézve a „hazafiak” győzelme annyiban bir nagy jelentőséggel, mert a porosz elem bukását involválja. Ez azonban nem gátolja a bécsi liberalis lapokat, hogy sajealutakat ne nyilvánítsák, a választások eredménye felett. Az olasz kormány maga részéről elismerése jeléül Blanclovagot a tejbatalom miniszter és rendkívüli követ címmeel ruházta fel s egyidejűleg föttikrára nevezte a külügyminiszteriumban.

(Spanyolországi dolgok.) Az „Avenir National” levelezője írja f. hó 16-ról: A kormányformára vonatkozó javaslatok mind elvetettek, a többi között Balaguer democratá képviselő is, mely a monarchia főnév elé a demokratikus jelzőt tenni indítványozta. Igaz ugyan, hogy a javaslatot Balaguer a bizottság intésére maga visszavonta volt.

Balaguer költő, ő fiatal korában sok esinos verset faragott kataloni patois zamattal. Most a midőn érett korban van és politikai emberre nőtte ki magát, nem tesz egyebet, mint javaslatokat nyujt be azokat visszavonja, miután védelmülre őszhangzatos periódusokban gazdag beszédet tartott volna. Katalóni barátai által ősz tönözve s félvén, hogy elveszti népszerűségét választó kerületében, mint demokrata akart szilárd állást foglalni, de a bizottság Olozaga személyében hallgatásra kérte őt.

S ő engedelmekedett. — Most már tudjuk, mit tartunk azon monarchiáról, melyet ezen urak akarnak, mely ha valósulna, ami különben kétséges, az épen nem lenne demokratikus még névvel sem.

A javaslatok eltemetése után 33-ik és 34-ik szakasz megvitátása került szónyegre, e szakaszok azonban megmaradtak eredeti állapotukban. Legelőbb lépett fel ezek ellen Palanca republikanus képviselő. Józsan, tömöt, logikai, megdöntetlen argumentumokkal telt beszéde egyike a legjobbaknak, melyek a jelen korteggyűlésen mondatnak. Neki Lassala nevtű unionista felett, ez után pedig még többben beszéltek s fognak még beszélni, míg az elvaskított többség a monarchiát meg nem szavazza.

E ceremonia végével Serrano — minden látszat szerint — kormányzóvá fog választatni, míg Prim mint hadügyminiszter új kabinetet állít össze, melynek elnöke ő leend. Mig az engedelmek többség ezen újon átalakított végrehajtó hatalom vezetése alatt híres, demokratikusnak keresztelt, alkotmányának befejezését foglalkozik, az unionisták mindent véghez fognak vinni, hogy Montpensier hget katonaságon visszailleskék Bourbon elődeinek felforgatott és korhalt trónjára.

Az egykori demokraták újabb scandalosus kézsége azt engedni gyantannak, hogy ezek gazdálkodói engedik hajdani ellenikeit s hogy mindvégig vakok és ártlók maradnak; de általában ugy vélekednek, miszerint a progressisták, e gyöngye, de nagyobb részt becsületes emberek, továbbra is ellene fognak szegülni a francia herceg koronázásának.

A helyzet kulcsa maga Prim, melyt az kezében tartja. Hogy őt megkísértsék, aranyhegyeket fognak neki igérni, pl. miniszterelnökséget az új alkotmányos király alatt. Elhagyja e magát tántorítatni? Mielőtt magát elhatározná, nagyon jól fogja tenni Prim, ha Esparteronak és O’Connellnek, elődeinek, történetét elolvassa. Ha az utolsó órában ő is montpensierista lesz, a szerencsétlen septemperi revolutió, nagyon tarthatunk tőle, borzasztó megoldást nyer. Látni fogunk-e agyon lött, összeláncolt, száműzött republikanusokat egy új államcsiny következtében?.. Ez nem maradhat el, ha csakugyan Montpensier jut a spanyol trónra, s az unionisták kétségen kívül ezt akarják, ezt remélik.

De még addig sok minden megtörténhet, nem is szólva egy republikanus forradalomról. A pénzügy siralmas állapotából a kormányzóság alatt semmi esetre ki nem vergődhet, mert az ily ideiglenes kormány reá nézve csak káros lehet. Mily zavarba jut a kormány, s mit fog szenvedni a nemzet! Továbbá a karlistákat, a néo-katolikusokat sem szabad kihagynunk a számításból. Egy második: gyilkossági eset, minő a burgosi kormányzó volt, oly zavarokat támaszthatna, melyek még sok számításat meghusitnak. Madridban legközelebb ropant mennyiségű újabb gyártott kereszt alakú fogantus töröket foglaltak le! E felfedezés mindenesetre gondolkozóba ejthet bennünket...

E zavarokat várván, Olozaga, még mindig diplomata, s a ki még ez ideig nem montpensierista, kétségbe esvén a savoyai Aradék, az edinburgi hercegnek s a németek felett, biletetlen módon ismét a portugali királyra kacsingat.

Kétségteletlenül azt akarja, hogy Spanyolország az elsőnél még lealázóbb arezulcsapást kapjon. S Lorenza-

AZ „AUTONOMIA” TÁRCZAJA. Végbucsu MAGÓRY ENDRÉTŐL.

Inte a végzet, szeretett barátom!
S a halál nem tud könyörölni; látom,
Hirtelenséggel beköszönte nálad —
Hozva nagy álmát!

És imé! alszol! — kebelén pihenve,
Szívve fájdalmid fokozott keserve,
Mely neked bőven kijutott, barátom,
Földi tussádon.

Férfiás jellem s vele feddhetetlen
Tiszta erkölcs és nemes égi szellem
Volt sajtódot s így magasabbra törve
Tört a halál le!

Szép s erős lelked, noba gyenge testben,
Hősiileg küzdött a homály-had ellen,
Mely sötét árnyat vet a tiszta napra —
Földni akarva.

Hűn viaskodtál szived elve mellett;
A sötét tábor nyila zuzta kebled...
Mint vitéz estél, s mosolygva vártad —
Testi halálot.

na külügym...
dását, neho...
pás után, me...
Szóval...
beléptetése...
celszövénye...
nap előtt...
kötárs...
vagy Mon...
társaság...
a pénzügye...
fáradság nél...
papok a t...
Montpe...
tio, a polgár...
avagy állam...
A jeles...
sebségnek...
sz repét a k...
neki a mon...
tani állású...
likanus izga...
mint a józa...
mitsem ér...
ez irányban...
az unionista...
visszavonul...
az ellenfél...
republikanus...
leg nyilatko...
„A mo...
ni e szavaz...
stlve, fejez...
el erőnkét...
elnyomták...
most, midő...
s megfogjuk...
saságot!...
214 szavaz...
kormányform...
— Bé...
ményt hozza...
iratot kap...
dését, hogy...
ban blüfeny...
tárgyban pá...
Egy osztrák...
talomnak tén...
— Ber...
fo yt. Bismar...
legesnek mo...
egybehívni, d...
továbbra nem...
— Ma...
jesztetett a...
lat. A republi...
tatott, nem lé...
a nökező eg...
A nöke...
nagyobb mé...
szellemi, mi...
megkivántató...
alkalom nyuj...
Ezel e...
lyó év okt. 1...
termet fog ny...
Az egy...
adatának es...
átalános mű...
honleányokat...
mihelyt pénze...
önfentartási...
gédkezet kiva...

hogy az illető kinevezések... az osztrák fővárosban...

na külügyminiszter azonnal be akarta nyújtani lemondását...

on párt viseli, mely Bajorjára s ennlfogva mit sem...

A jelen körülmények között a republikánus kisebbségnek szerepe egyedül az lehet...

dolgok. Az „Ave” 16. évfolyamát elvetették...

A monarchiát megszavazzák; de mit törődünk mi e szavazattal?

Most már tudjuk, mit nyit ezen urak akarnak...

Ujabb hírek. Bécs, máj. 22. A „Volksfreund” azon közleményt hozza...

Értesítés a nökepző-egylet által nyitandó tanfolyam tárgyában.

A nökepző-egylet czélja a nők értelmi fejlesztését nagyobb mérvben eszközölni...

A megnyitandó tanodának főfeladata leendő, egyrészt a gondolkodásnak és itélőtehetségnek kifejtése...

Table with 2 columns: Item, Hours. I. első évi folyam: 1. Lélektan (csak első félévben) 3 óra, 2. Nevelés- és egészségügy (csak a második félévben) 3 óra...

Table with 2 columns: Item, Hours. II. Második évi folyam: 1. Gondolkodástan 2 óra, 2. Erkölcstan 2 óra, 3. Magyar nemzeti művelődés története és magyar alkotmányisme 3 óra...

E két évi tanfolyamból okt. hó 1-én csak az első fog megnyitni, s egy évvel később a második is.

A felügyelői állomásra Vachott Sándorné választott meg, ki a tanórákon a tanteremben jelen lesz és a rendre felügyel.

A tanulók háromfélék lesznek: 1. Rendeselek, kik szorgalmuk eredményéről vizsgát tesznek...

félévenként, vagy legalább havonként előre fizetendő. Beiratai díj 1 ft.

Égészen vagyontalan szülők gyermekei és különösen árvák, az egylet kezdetleges állapotához képest, minden 10 dik tanuló után egy (később több is) díjmentesen fog az oktatás jótéteményében részesíteni...

UJDONSÁGOK.

Az „Autonomia” napi lap szerkesztősége szomorodott szívvel jelenti egyik legmunkásabb és leg buzgóbb tagjának,

MAGÓRY ENDRE

Veszprém-egyházmegyei áldozárnak élete 32-ik évében, hosszabb betegkedés után tüdősorvadás következtében, f. hó 22-én délután 2 és fél órakor a halotti szentségek ajtatos felvétele után történt gyászos kimentését.

A boldogult hült tetemei hétfőn, e hó 24-én délután 5 órakor fognak a pesti sz.-Rókus kórházban beszenteltetni, s azután a kerepesi temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni.

Az engesztelő szentmise áldozat, kedden reggeli 10 órakor fog a pesti sz. Ferencziek templomában a Magosságbelinek bemutatni.

Kelt Pesten, május 23-án 1869.

Béke poraira!

Királyné ő felsége tegnap (23) este 9 órakor Gödöllőről Pestre érkezvén, innét a rendes vonattal Bécsbe utazott...

A keresk. miniszterium körirattal felszólította a törvényhatóságokat, hogy területeikre nézve az utolsó 15 év terméséről statisztikai kimutatásokat küldjenek be.

A pécskai egyházi kerület, az előkészítő kath. autonómiai gyűlés követelményeinek választásánál esanádmegegyi egyházi küldöttül Horváth Mihály püspököt pártolja...

A hadsereg élelmezése ügyében hosszabb idő óta szakbizottság tanácskoztat a közös hadügyminiszteriumban, módot találandó: miként lehetne segíteni azon bajon...

A franczia bank ugyan sok pénzzel rendelkezhetik; nem régebben 5 millió font aranyat ajánlott fel az angol banknak...

mely azt kezében... nagyhegyeket fognak... az új alkotmányos... tiorittatni? Mielőtt... tenni Prim, ha Es... nének, történetét elol... ontensierista lesz, a... nagyon tarthatunk... látni fogunk-e egy... publicanuskat egy új... nem maradhat el, ha... ol trónra, s az unio... zert remélik... megteretűhet, nem is... omról. A pénztgy si... g alatt semmi esetre... e iglenes kormány reá... rba jut a kormány, s... ábbá a karlistákat, a... agynunk a számítás... minő a burgisi kor... zthatna, melyek még... ban legközelebb rop... kereszt alakú fogan... és mindenesz gon...

magyar vasuti kölcsön szelv. nélkül... Budapesti kereskedelmi bank szelv. nélkül... Magyar hitelbank (szelvény nélkül)... Népbank... Pozsonyi hitelbank... Magyar bank

Table with 4 columns: Item, Belfő, Pénz, Ár. Pesti takarékpénztár, Budapesti... (szelv. nélkül), Ó Budai... (szelv. nélkül), Új-Pesti takarékpénztár... Pesti hengermalom... Pannónia gőzmalom... Pannónia gőzmalom II... Első pest-budai gőzmalom... Elsőbbségi kötvény... Budai gyárudvar... Concordia gőzmalom... Budai király... Victoria... Árpád... Szegeci... Blum-gőzmalom... Lajzal... Mikolczi gőzmalom... Szarvasi gőzmalom... Kőványi serfőzde... Királyi... (szelv. nélkül)... Első magyar szeszfinomító társ... Újpesti... Vegyészeti gyógyszerész. intézet... Pestbudai butorkémizet sz. nélkül... Magyar bizt. társ. (szelv. n.)... Pannónia vizontbizt. társ... Pesti biztosító társ... Unio... Haza életbiztosító társ... Salgó Tarjáni kőszén szelv. nélkül... Pécs-barcai... Pesti közúti vasút I. kibocs. sz. n... Múranyi bányarészevény... Mátrai kőszén utólagos fizetéssel... Kereskedelmi bank... Budapesti lélekzid... Pannónia elsőbbségi kötv... Alagut (szelv. nélkül)... Szent-Endrei téglagyár

Table with 4 columns: Item, Pénz, Ár, Pénz, Ár. 200 Alföldi vasut... 200 Magyar éjszakai vasut... 200 Magyar földhelt. szloglevél 5%... Kereskedelmi bank záloglevele... Gépgyár... Vontatógőzhajózás... Vezetéki gyufagyár társaság... Lás m. vonalok és könyvnyomda-t... Pécsi briguette... Nem hivatalos jegyzett értékek... Securitas (szelvény nélkül)... Unio... Svájcban... Consum... Pesti hengermalom II. kibocs... Concordia II... Victoria II... Budapesti II... Szőlő-elsőbbség... Árpád gőzmalom II. kibocs... Magyar gőzhajózás II. kibocs... Pesti közúti vasut III. kibocs... Budapesti közúti vasut... Bécsi Tramvay a befizetéssel... Vagyongyár... Szeszfinomító társ. II. kibocs... Lenfonóda... Gyapjumoó gyár... Flóra... Borgia... Svájci-magyar gépgyár... Belga-gépgyár... Szőlő-elsőbbség... Hajózálog-társaság... Concordia II... Pruneri hajógyár... Társas-kocsi részvény... Hunnia... Éépgyárt

T Ö Z S D E.

Table with 4 columns: Item, Belfő, Pénz, Ár. Pesti árú- és értéktőzse május 21-én. Gabna-árak. Buza bántási... Kétszeres... Rozs... Árpa serfőzésre... Zab... Kukorja... Érték... Rész... Ló rmag magyar... Szalonna vidéki... Díszalt szilva... Méz sejtés

Table with 4 columns: Item, Belfő, Pénz, Ár. Pesti árú- és értéktőzse május 21-én. Hivatalos jegyzékek. Magyar vasuti kölcsön szelv. nélkül... Budapesti kereskedelmi bank szelv. nélkül... Magyar hitelbank (szelvény nélkül)... Népbank... Pozsonyi hitelbank... Magyar bank

Table with 4 columns: Item, Pénz, Ár, Pénz, Ár. Drásche téglagyár... Ó-Budai téglagyár... Emich nyomda-társulat... Budapesti gyűjteményi társ... Géphordó-gyár... Kőröcska keményítő gyár... Ótli kasza-gyár társ... Ó budai szesz részvény... Gecwind-féle szeszfin. gyár... Magyarvári szeszgyár... Hordó-készítő társaság... Első magyar vontatógőzhajózás II kibocs... Franco Hángarian... Pest-bécsi vontató gőzhajózás... Pestbudai takarékp... Terézvárosi... Sz. Endrei... Bécsi börze május 20... 5% állam kölcsön... Adomentes... 5% nemzeti... 1864-ki sorajegy... 1860-ki... Hitelintézeti sorajegy... Nemzeti bank részvény... Hitelintézet... Anasztia lez. bank... Angol-osztr... Dunagőzhajózás... Északi vasut... Állam... Fer. József vasut... Pardubitz... Dély... Károly Lajos pály... Pécsi 10/1 frank... Cászkári arany... Napolondor... Ériast... Porosz pénztári utalvány

tán a mezei munkákra katonaság így ettől is el nem szokik, s a mi az élelmezésre fő: az eként állandóított helyőrségeknél az élelmezés iránti szerződések olcsóbban lesznek köthetők, a kezelés szabályosabban vitethetik. Addig, míg ez valósulhat, a bizottság átmeneti szabályokat állapított meg.

A buda-pesti gőzkomp-társulat gyorsan hozzákezdett munkálatahoz. Már pénteken regg. 8 órakor ugyanis Buda-város közgyűlése által kiküldött bizottmányával közösen az élelmezési épület előtti dunaparti területet kinttette és az egész vonal bejárását és a trace megállapítását a déli pályatársaság közös egyeérteséssel eszközölte. Ezen közös munkálataknál Buda-város hatósága részéről mint kiküldöttek Országh Sándor tanácsnok ur elnökölte alatt részt vettek: Andorfy Károly, Liedermann a város főmérnök s több képviselő urak, míg a társulatot Terey Pál és Naszluhácz Lajos igazgató urak és a társulat technikus vezetője Wohlfart ur képviselték. A bejárás bevégeztével mind a városi, mind a társulati küldöttek meglegedéssel távoztak s azon biztos ígretet vitték magukkal, hogy végleges eldöntése e kérdésnek a városi közgyűlés előtt csak napok kérdése lehet.

Emlékeznek t. olvasóink! lapunk azon czikkére, mely a „Magyar Állam” nyilatkozatát, az aut. szavazatok numerikus érvényesítése tárgyában, egész objective tudomásul vette; aki ezen nyilatkozatot is olvasta, mérlegelheti, hogy annak gyanusító és az illemlenés lépéseire legfeljebb fokára czipelte kitételeivel szemben nehéz dolog volt: zorosán a tárgyilagosság mellett maradni, de propter, bonum pacis és mivel a koránsem nálunk „költött” bir ellen kért és vett nyilatkozat meglegedésünkre szolgált, a személyes bántalmakra reflectálni komoly ügygyel nem találtuk összegegyeztethetőnek. Mit tesz azonban a „M.A.”? Az ő dicőségese állásához illőleg a „Karakán Marci” és „Tatár Péter” iradalom minden oszmányságainak conglomératiójával fogadja czikküket; különben az ő inventioja, legyen guszta szerint, azon vádját azonban visszautasítjuk, mintha mi a főpapságnak vagy bárkinek is hiszelünk akarnánk! illő tisztelettel szólunk mindig mindenkiről, a vádra pedig csak azt mondhatjuk: „wie der Magyar Állam ist, so deutet er.” egyedül kivétel képez ő, mert az őt megillető irmodort közérkölcsei szempontból nem alkalmazhatjuk, kötelességünknek tartjuk azonban őt figyelmeztetni, hogy az „usztani” szó a magyar nyelvben általános használat szerint csak az ebekre nézve van használatban, s azért azon kitétel, hogy az alsó papság a felsőbbek ellen usztatik, sziveskedjék m. szor módosítani, hisz az ő tizenhárom köz is tévedtek talán ilyen a l s ó papok, tehát legálabb ezek iránt legyen kimélettel; nem is annyira gonosz akaratnak rójuk ezt fel, mint azon körülménynek, hogy emberei czopfos kinevezések levén a magyar nyelv kifejezéseit kevésbé ismerik, mint egy magyar nyelvtémés újság összetekölőinek ismernők ilenék.

A budai alagut korlátnélkülisége tegnap is kellemetlenséget, s a jövőmenők ijedségét idézte elő; ugyanis egy ott öntözö egyéniség a confortalbi kocsis többszöri kiáltására sem térvén ki a kocsi utról, ennek Rozinántája (bár ez ritka jelenség a confortabilovaknál) megbokrosodott, s a kocsiat a gyalog-járdához vonszolta, nemcsak a gyalog menőket futatította meg, hanem a bentlőt is kiugrasztotta, s kis hja volt, hogy a hátuljövő kocsiak belé nem tüköztek a birtelen megállott járműbe, — tehát korlát az alagutra és... no majd máskor megmondjuk, melyik lap garázdálkodási tere köré!

Egy munkás kórház felállítására körül élénken buzgólkodnak. Ugyanis f. é. máj. hó 23-án délelőtt 10 órakor gyűlés tartatik az országos iparegyesület helyiségében (régi szinéphelt I. em.) mely gyűlésen a nemes törekvéseknek minden barátja, különösen pedig azon iparosok, kik sok munkást foglalkoztatnak, minden személyes meghívás nélkül megjeleneni szöllitának fel.

A jó remény fokánál mintegy 400 mfd hosszú földterület 15—100 mfd közt váltakozó szélességgel teljesen kiögett; mintegy 6 hétig tartó hószög közben a hófok február 9-én a legmagasra hágott, tikkasztó meleg szelek dühöngtek, s délután igen sok helyen tüz támadt. Az europai gyarmatosok ép úgy mint a benszülöttek mindentől megfosztva lőnek, sokan a tűzek áldozataivá estek, s csak azok menekülhettek meg, kiknek alkalmuk volt a folyók és tavak vizébe menekülni.

A franczia bank ugyan sok pénzzel rendelkezhetik; nem régebben 5 millió font aranyat ajánlott fel az angol banknak, meli azonban szépen megköszönte az ajánlatot, de el nem fogadta neki, ugymond, szintén tetemes pénzkészlete van.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: ZOVÁNYI J. MIHALY.

